

03.03.2015

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO)¹

Opinia publică

Manifestăm îngrijorarea deosebită pentru multiplicarea cazurilor de intimidare a diverselor forme a libertății de exprimare în Republica Moldova. Acestea practici contravin standardelor internaționale, angajamentelor europene asumate și a legislației naționale de referință.

În ultimele săptămîni asistăm la o serie de cazuri care atestă o reacție nedemocratică a unor autorități publice. Spre exemplu participarea la o demonstrație pașnică cu exprimarea opiniei deranjante fața de unele acțiuni ale executivului, guvernării sau a unor decizii politice, expunerea în public, pe rețele de socializare și internet, a opiniilor critice, sunt descurajate prin măsuri de constrîngere nejustificate din partea reprezentanților organelor de urmărire penală și a instituțiilor judecătorești.

Expunem cîteva cazuri îngrijorătoare:

1. Dezaprobăm constrîngerile îndreptate contra jurnaliștilor care critică în public Guvernul sau Guvernarea pentru care sunt intimidați cu atragerea la răspunderea contravențională și penală²,
2. Dezaprobăm intimidările îndreptate contra organizatorilor demonstrațiilor publice în conformitate cu legea privind întrunirile avînd ca scop de a-i descuraja să organizeze și să participe la acțiunile similare³. Printre acțiunile de constrîngere regăsim practicile sovietice de reținere⁴ prealabilă întrunirii pentru a împiedica participarea la evenimentele publice pașnice.
3. Dezaprobăm blocarea premeditată a postărilor și intervențiilor pe internet a unor bloggeri⁵ folosindu-se de instrumentele de cenzură neconforme standardelor de pluralism de opinie,

¹ www.CReDO.md, <https://www.facebook.com/CReDOMoldova>

² 6.02.2015, a parvenit citația de la Direcția generală de urmărire penală a IGP prin care reporterul Deschide.md V.Ungureanu a fost citat în calitate de bănuț, într-o cauză penală inițiată de Procuratura Generală în baza Art. 285 al Codului Penal: „pregătirea de organizare sau conducerea unor dezordini în masă, însoțite de aplicarea violenței împotriva persoanelor, de pogromuri, incendieri, distrugerii de bunuri, de aplicarea armelor de foc, precum și de opunerea de rezistență violentă sau armată reprezentanților autorităților, în proporții deosebit de mari” <http://deschide.md/ro/news/social/10741/EXCLUSIV-B%C3%A2ta-comunist%C4%83-%C3%AEmprumutat%C4%83-de-%E2%80%9Epro-europenii%E2%80%9D-de-la-Chi%C8%99in%C4%83u.htm>

³ Zeci de oameni s-au adunat astăzi, 25 ianuarie, în Piața Marii Adunări Naționale pentru a spune „Nu comunismului”, <https://www.facebook.com/events/423785894436948> i <http://evzmd.md/politica/268-politic/13690-protest-in-pman-zeci-de-oameni-scandea-lozinci-impotriva-pcrm.html>

⁴ „Tinerii Moldovei” și-a asumat responsabilitatea de organizator și a notificat regulamentar Primăria Chișinău respectînd toate procedurile legale de organizare a evenimentului. „Organele abilitate” au pornit „documentarea” inițiatorilor și participanților la acțiune. În ziua protestului, persoana care a creat pe Facebook evenimentul i a promovat manifestația, în dimineața zilei de 25.01.2015 a fost reținută de la 09:00 până la 18:00 la Inspectoratul de Poliție Buiucani.

⁵ Blogger S.Vatamaniuc blocat pe imediat după postarea articolului critic în adresa unei persoane publice politice, Bloggerul Luchianuc blocat după postarea articolului critic la adresa unei persoane publice politice.

4. Dezaprobăm atragerea la răspunderea penală a unui activist civic pentru mesajele publice deranjante expuse în forma excentrică avînd ca țintă instituția Procuraturii⁶.
5. Dezaprobăm intimidarea activiștilor civici prin acțiunile judiciare în procedura civilă în scopul de a impune sancțiuni pecuniare pentru exercitarea drepturilor la libera exprimare și expunerea criticii justificate despre gestionarea întreprinderilor publice (acceptarea tacită a Consiliului de Administrare în care majoritatea e deținută de stat).⁷

Recomandăm:

- 1) Renunțarea la practicile de intimidare a manifestărilor pașnice politice și civice pentru exprimarea publică a dezacordului sau unei opinii diferite de opinie,
- 2) Reconfirmarea necondiționată a exponenților publici și politici a aderenței pentru valorile democratice de libertate de exprimare pentru a invalida speculațiile vehiculate de presiunea politică exercitată asupra unor acțiuni ale organelor publice cu referire la cazurile expuse,
- 3) Aderența strictă, în activitatea practică judecătorească, la principiile fundamentale și jurisprudența europeană instituționalizată privind libertatea de exprimare privind manifestările publice pașnice, libertatea cuvîntului în spațiul virtual.

Apelăm la toți actorii din societate să susțină necondiționat libertatea de exprimare în forma pașnică și în interesul promovării democrației și pluralismului politic din Republica Moldova.

⁶ Cazul A. Mătășaru condamnat la doi ani de închisoare cu suspendare, cu o perioadă de probă de 3 ani. Decizia a fost emisă de magistrații Judecătoriei Râșcani, și survine după ce [în 2013 a protestat în fața procuraturii Generale aducând „un falus” pe care era chipul unui politician](#)

<http://unimedia.info/stiri/video-anatol-matasaru-a-fost-condamnat-la-doi-ani-de-inchisoare-89663.html>

⁷ Cazurile A. Fonari Vice-Președinta CNP www.cnp.md și V. Negruță, ex-Ministru al Finanțelor, intimidați prin procese de judecată din cauza exprimării în public ale opiniilor despre administrarea și gestionarea afacerilor Tutun CTC, expuse, în primul caz, în cadrul promovării politilor de sănătate de control al tutunului, una din prioritățile CNP și în cadrul ședinței de judecată în calitate de martor și acordarea unui interviu cu această ocazie, în al doilea caz. <http://agora.md/stiri/6347/video--judecata-tutun-ctc-vs-antonita-fonari--negruta-un-dosar-menit-sa-inchida-gura>